

Podsumowanie

pierwszego spotkania członków Sejmiku NGO WK-P

w ramach projektu

„Razem łatwiej: sieciowanie organizacji pozarządowych w województwie kujawsko-pomorskim”

Przysiek, 6.12.2014r.

Opracowanie: Karol Gutsze

Adamkowo, 10.12.2014r.

Zawartość

Wstęp	2
Mocne strony Sejmiku NGO WK-P w chwili obecnej:	2
Słabe strony Sejmiku NGO WK-P w chwili obecnej:	2
Dotychczasowy tryb pracy Sejmiku NGO WK-P.....	3
Zadania realizowane przez Sejmik NGO WK-P.....	4
Działania Sejmiku NGO WK-P w ostatnim czasie	5
Zadania rekomendowane dla Sejmiku NGO WK-P	6
Obszary wymagające dalszej dyskusji	6

Wstęp

Niniejsze opracowanie ma na celu zebranie wniosków z dyskusji oraz pierwszych rezultatów spotkania. Nie stanowi ono kompletnego zestawu rekomendacji dla Sejmiku Organizacji Pożarządowych Województwa Kujawsko-pomorskiego (Sejmik NGO WK-P), gdyż ten zostanie wypracowany dopiero na kolejnych spotkaniach projektowych. Pierwsza część spotkania poświęcona była przede wszystkim analizie i ocenie dotychczasowych działań i stanu obecnego, z której można było wyciągnąć pierwsze wnioski na przyszłość. Kolejnym krokiem będzie doprecyzowanie i uzupełnienie rekomendacji oraz zaproponowanie na ich podstawie Sejmikowi NGO WK-P dokonania zmian w regulaminie pracy i podjęcia ew. innych działań mających na celu wdrożenie zaakceptowanych propozycji. Wnioski uzupełnione zostały krótkim opisem obszarów, którym warto poświęcić uwagę na kolejnych spotkaniach Sejmiku NGO WK-P.

Mocne strony Sejmiku NGO WK-P w chwili obecnej:

Najważniejszy jest fakt, że Sejmik NGO (wcześniej Rada NGO) istnieje już od trzech kadencji, pozwalając III sektorowi gromadzić i wymieniać doświadczenia. Zrzesza on doświadczonych przedstawicieli wszystkich powiatów (jest to jedyne tego typu gremium) oraz organizacji sieciowych i wspierających inne organizacje, umożliwiając im debatę (wewnątrzsektorową oraz z administracją samorządową), pozwalając na wymianę doświadczeń, zobaczenie swoich lokalnych problemów i sukcesów w kontekście i oczami organizacji z innych zakątków województwa, przekładając spojrzenie lokalne na spojrzenie z perspektywy całego regionu. Stwarza on możliwość rozmowy o problemach i wspólnego poszukiwania rozwiązań, wzmacnia głos III sektora w dialogu z administracją. Ze względu na brak osobowości prawnej oraz elastyczny regulamin Sejmik NGO nie jest obciążony balastem organizacyjnym i ograniczeniami formalnymi, nie jest też zagrożony uzależnieniem od finansowania zewnętrznego.

Słabe strony Sejmiku NGO WK-P w chwili obecnej:

Zgodna opinia członków Sejmiku NGO wskazywała na osłabienie jego roli po powołaniu Pełnomocnika Marszałka Województwa ds. NGO oraz po powołaniu Kujawsko-Pomorskiej RDPP. Ciała te przejęły wiele funkcji pełnionych wcześniej przez Sejmik NGO, co doprowadziło do poczucia bycia niepotrzebnym. Niska frekwencja na spotkaniach dodatkowo osłabiała pozycję tego gremium, podobnie jak brak umocowania prawnego. Po powołaniu KP RDPP najbardziej aktywni członkowie Sejmiku NGO (prezydium) przenieśli swoją aktywność na to forum, co dodatkowo znacznie osłabiło pozycję Sejmiku. Brak formalizacji spowodował zamieszanie kompetencyjne i jasnego profilu oraz określenia szczegółowych celów, harmonogramu i planu działań, a także wyraźnego odgraniczenia od innych gremiów i określenia własnej tożsamości. Brak zapisów i ustaleń w kwestii protokołowania posiedzeń, aktualizacji strony internetowej, udostępniania

informacji otrzymywanych i przetwarzanych przez Sejmik potęguje wrażenie braku jakiegokolwiek aktywności (Biuro Pełnomocnika Marszałka ds. NGO nie ma w swoim zakresie czynności wspierania Sejmiku NGO lub prowadzenia jego strony internetowej). Wcześniejsze wrażenie „podlegania” pod Urząd Marszałkowski (Marszałek podpisywał nominację członkom Sejmiku NGO, pomagał organizować wybory itd.) spowodowało ograniczenie własnej inicjatywy i „uzależnienie się” od otrzymywanego wsparcia (które po powołaniu K-P RDPP jest znacznie mniej oczywiste, także dla Marszałka).

Dotychczasowy tryb pracy Sejmiku NGO WK-P

- ♣ spotkania mniej więcej raz na pół roku,
- ♣ powołano komisje tematyczne, które jednak nie zafunkcjonowały,
- ♣ miejscem spotkań był UM WKP w Toruniu,
- ♣ godziny spotkań: do południa, potem przesunięte na popołudnie w środku tygodnia,
- ♣ prezydium: przewodniczący, wiceprzewodniczący, szefowie komisji, członkowie,
- ♣ zwoływanie posiedzeń: przewodniczący, min. 10 dni przed spotkaniem, mailowo,
- ♣ quorum nie było wymagane, nawet w sprawach kluczowych (zmiana regulaminu, wybór prezydium czy delegatów, rozwiązanie Sejmiku NGO itp.),
- ♣ regulamin podstawą pracy, przy czym wymaga on aktualizacji – na początku kadencji niektórzy delegaci forsowali wpisanie bardzo ambitnych zadań, po czym nie pojawili się na żadnym posiedzeniu, aktualny regulamin pracy odbiega od regulaminu wyborów, gdyż ten drugi został zmieniony, a pierwszy czeka na nadchodzącą kadencję,
- ♣ komunikacja mailowa – była częściowo problematyczna, gdyż nie wszyscy członkowie podali aktualne adresy – teraz jest to wymóg regulaminowy (zawarty w regulaminie wyborów),
- ♣ spotkania w wakacje były niekorzystne (niewielka frekwencja), ale częściowo niezbędne ze względu np. na tworzenie Strategii Wojewódzkiej,
- ♣ spotkania połączone z obradami wojewódzkiej RDPP – miało to na celu podniesienie rangi Sejmiku NGO, ale nie spełniło oczekiwań – frekwencja na spotkaniach nie zwiększyła się znacząco, członkowie Sejmiku NGO w niewielkim tylko stopniu brali aktywny udział w spotkaniach – nie mając pewności co do swojej w nim roli,
- ♣ brak rozwiązań dotyczących nieobecności – w obecnym regulaminie wyborów zawarto instytucję stałego zastępcy, która pozwoli usuwać osoby nie uczestniczące aktywnie w pracach Sejmiku NGO,

- ⤴ materiały i protokoły ze spotkań rozsyłane były mailem,
- ⤴ niewielka aktywność członków Sejmiku NGO w czytaniu informacji na www czy odpowiadaniu na maile,
- ⤴ program spotkań przygotowywał przewodniczący prezydium i rozsyłał wraz z zaproszeniem,
- ⤴ protokoły ze spotkań przygotowywało Biuro Pełnomocnika ds. NGO Urzędu Marszałkowskiego – choć nie należało to do jego oficjalnych zadań,
- ⤴ prowadzona przez Urząd Marszałkowski strona internetowa <http://www.ngo.kujawsko-pomorskie.pl/sejmik-organizacji-pozarządowych-województwa-kujawsko-pomorskiego,5,11.html> „zamarła” – jej prowadzeniem zajmowało się Biuro ds. NGO, które jednak nie miało wpisanych działań na rzecz Sejmiku NGO w zakres swoich zadań,
- ⤴ brak ustalonego harmonogramu pracy i spotkań, co spowodowało dodatkową niepewność.

Zadania realizowane przez Sejmik NGO WK-P

Ze względu na zmienione warunki działania, należy wyraźnie rozgraniczyć okres przed powołaniem Pełnomocnika Marszałka ds. NGO oraz przed powołaniem K-P RDPP oraz okres po powołaniu obu tych instancji. Nie wolno przy tym zapominać, że Sejmik NGO był inicjatorem obu tych działań i ich realizację można zaliczyć do dużych sukcesów tego gremium. Można wyszczególnić następujące zadania realizowane przez Sejmik NGO WK-P:

- ⤴ konsultacje dokumentów tworzonych lub przekazywanych przez samorząd lub urząd (obecnie Sejmik otrzymuje wprawdzie niektóre dokumenty – nie wszystkie - do konsultacji, ale funkcję konsultacyjną przejęła w większości RDPP, zgodnie z regulacjami ustawowymi),
- ⤴ delegowanie członków oraz przedstawicieli organizacji do udziału w komisjach konkursowych (obecnie problemem jest pozyskanie wystarczającej liczby przedstawicieli NGO do pracy w komisjach, rolą członków Sejmiku jest motywowanie do udziału w komisjach),
- ⤴ delegowanie przedstawicieli organizacji do komitetów monitorujących (obecnie jest to realizowane w formie wyborów, na poziomie wojewódzkim koordynowanych przez RDPP),
- ⤴ regularna analiza sytuacji NGO (m.in. poprzez zdawanie raportów na każdym spotkaniu Sejmiku przez wszystkich jego członków), aktywny udział w organizacji wojewódzkiego Forum NGO (obecnie zadanie to nie jest realizowane, ale warto do niego wrócić),
- ⤴ dyskusja o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu administracji oraz w kontaktach pomiędzy lokalną administracją a organizacjami (obecnie funkcja ta realizowana jest, zgodnie z zapisami ustawy, przez RDPP),

- ⤴ działania na rzecz ustanowienia pełnomocnika Marszałka ds. NGO (pełnomocnik został powołany, ale obecnie nie ma osoby pełniącej tę funkcję, jest jedynie Biuro ds. NGO, co może spowodować szybkie przesunięcie tej komórki organizacyjnej np. do spraw społecznych – co byłoby znacznym ograniczeniem jej zakresu działania),
- ⤴ monitorowanie sektora (w tej chwili nie jest prowadzone),
- ⤴ częstsze spotkania i rozmowy (częstotliwość spotkań zmniejszyła się, ostatnio często ograniczały się one do wysłuchania sprawozdań i referatów, bez możliwości dyskusji i wymiany poglądów),
- ⤴ działania edukacyjne (obecnie zastąpione przez szkolenia w ramach projektów finansowanych przez EFS i inne źródła zewnętrzne),
- ⤴ lobbing na rzecz III sektora – szczególnie prowadzony przez długoletnią Przewodniczącą Prezydium, Łucję Andrzejczyk (obecnie zastąpiony udziałem w różnych gremiach, w tym przygotowujących Strategię Województwa oraz Regionalny Program Operacyjny),
- ⤴ udział w pracach Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, prezentacja Sejmiku NGO na tym forum (obecnie realizowana przez Biuro ds. NGO, próby połączenia prac komisji Sejmiku NGO z komisjami Sejmiku Wojewódzkiego nie powiodły się),
- ⤴ reprezentacja Sejmiku na różnych imprezach (obecnie w niewielkim stopniu),
- ⤴ monitoring dotacji udzielanych przez Urząd Marszałkowski (obecnie nie jest prowadzony).

Działania Sejmiku NGO WK-P w ostatnim czasie

- ⤴ Komunikacja z Urzędem Marszałkowskim: dobra, ale niesystematyczna, zazwyczaj skuteczna (np. wsparcie wyborów do Sejmiku NGO przez Marszałka Województwa wymagało kilkukrotnych interwencji, ale pozwoliło na zaangażowanie w ten proces Starostów i Prezydentów miast) .
- ⤴ Komunikacja z NGO: niewielka rozpoznawalność Sejmiku NGO w III sektorze, brak informacji o działaniach (także na stronie Urzędu Marszałkowskiego), brak dialogu z sektorem (poza K-P Federacją NGO, która sama dialog zainicjowała), brak inicjatywy do organizowania spotkań.
- ⤴ Udzielanie rekomendacji do udziału w innych gremiach.
- ⤴ Udział w zespołach i komisjach przy Urzędzie Marszałkowskim (dotyczących tworzenia strategii województwa, przygotowania programów zapisanych w tej strategii, przygotowania RPO, zespołów tematycznych), udział w komisjach konkursowych.
- ⤴ Oddelegowanie członków K-P RDPP.

Zadania rekomendowane dla Sejmiku NGO WK-P

- ⤴ Współpraca – nie tylko z Urzędem Marszałkowskim (niezbędna, szczególnie w kontekście RPO!!!), ale też z WUP, ROPS (wpływanie, na co będą przeznaczane środki finansowe, wpływanie na koordynację działań) oraz z Wojewodą (nie tylko w zakresie dotacji, ale też w celu transferu wiedzy i zapewnienia przepływu informacji).
- ⤴ środki unijne realizowane w powiatach – monitorująca rola organizacji (jeśli krytyka, to pozytywna, połączona z odpowiedzialnością, jak to zrobić lepiej).
- ⤴ Praca nad podniesieniem udziału organizacji w różnych gremiach, w tym w komisjach konkursowych.
- ⤴ Konsultacje społeczne (tylko wybranych dokumentów, zasugerowanych przez członków Sejmiku NGO lub zaakceptowanych przez członków prezydium dokumentów zewnętrznych).
- ⤴ Praca nad systemem współpracy – wewnątrzsektorowej (tworzenie sieci tematycznych, budowanie reprezentacji sektora itp.), jak i z administracją (delegowanie przedstawicieli, odbieranie od nich sprawozdań, przekazywanie informacji w teren).
- ⤴ Szerokie konsultacje istotnych tematów z lokalnymi NGO w celu ustalenia stanu faktycznego oraz opinii (zasady powinny być opisane w regulaminie Sejmiku).
- ⤴ Monitoring problemów wspólnych dla organizacji i sposobów ich rozwiązywania, udział w wypracowywaniu propozycji rozwiązań.
- ⤴ Analiza sytuacji NGO na terenie województwa, na podstawie danych przygotowywanych przez członków Sejmiku NGO.
- ⤴ Lobbying na rzecz III sektora.
- ⤴ Współpraca z Sejmikiem Województwa – zasady do wypracowania w porozumieniu z Sejmikiem Wojewódzkim.
- ⤴ Prowadzenie działań edukacyjnych o sektorze (wśród społeczeństwa, administracji, radnych), edukacja wzajemna oraz inicjowanie i propagowanie szkoleń dla III sektora.
- ⤴ Strona www: ustalenie zasad prowadzenia, bieżące aktualizacje.

Obszary wymagające dalszej dyskusji

Przedstawione w tam rozdziale obszary, w przeciwieństwie do zaprezentowanych powyżej uwag i wniosków, nie zostały wyłonione w trakcie dyskusji prowadzonej na spotkaniu, lecz są wynikiem doświadczeń, przemyśleń i wniosków z realizacji innych projektów i działań skierowanych na konsolidację III sektora, wzmacnianie jego roli w budowaniu społeczeństwa

obywatelskiego oraz wzmacnianie oddziaływania czynnika społecznego w procesach decyzyjnych (np. projektów „Model współpracy” czy „Dobre Rady”).

- ✧ **Wybory / skład:** określenie roli i zadań Sejmiku NGO WK-P wymaga szczegółowego rozważenia, czym jest to gremium i kogo ono reprezentuje, co z kolei jest bezpośrednio powiązane ze sposobem wyboru jego członków. Należy zdecydować, czy Sejmik ma zmierzać w kierunku terytorialnej reprezentacji sektora (co wskazywałoby na konieczność podkreślenia roli delegatów powiatowych w stosunku do pozostałych członków), reprezentacji całego sektora (co wymaga rozpoczęcia otwartej, obejmującej cały sektor debaty mającej na celu określenie zasad reprezentacji i składu Sejmiku), czy też otwartej platformy dyskusyjnej (co implikuje otwarcie jego szeregów na wszystkich zainteresowanych udziałem w debacie).
- ✧ **Tryb pracy:** spotkania Sejmiku NGO oraz udział w działaniach na jego rzecz wymagają dużego poświęcenia, szczególnie dla osób przyjeżdżających „z terenu”: czasu (ew. urlop w przypadku osób pracujących poza III sektorem) i pieniędzy (koszty dojazdów nie są refundowane). Szczególnie ważne jest więc, by każde spotkanie było doskonale przygotowane i merytorycznie ważne, warto określić plan i harmonogram spotkań i przemyśleć alternatywne formy komunikacji (mail, grupy dyskusyjne itp.). Warto pochylić się nad rolą przewodniczącego i prezydium (**uwaga: w przypadku Rad Działalności Pożytku Publicznego jednoznaczną rekomendacją wynikającą z projektu „dobre Rady” jest powierzenie przewodniczącemu oraz ew. prezydium jedynie funkcji organizacyjnej, tj. zwoływania spotkań, przekazywania informacji itp.**).
- ✧ **Cele i zadania:** obszar ten był już wprawdzie przedmiotem gorących dyskusji, które znajdują odbicie także w niniejszym materiale, jest on jednak na tyle ważny (kluczowy) dla dalszych losów Sejmiku NGO, iż powinien stanowić przedmiot dalszej dyskusji – do czasu wypracowania „ostatecznych” odpowiedzi, które będą podlegały ciągłej ewaluacji i aktualizacji.
- ✧ **Demarkacja od innych gremiów:** poważny „kryzys tożsamości” Sejmiku NGO spowodowany był zmianami jego otoczenia (nadmierzająco pozytywnymi), w szczególności w postaci powołania przez Urząd Marszałkowski Biura ds. NGO oraz Kujawsko-Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, a także powołania Kujawsko-Pomorskiej Federacji Organizacji Pozarządowych. Zmiany te powodują konieczność jasnego określenia zadań, kompetencji i roli poszczególnych elementów w harmonijnym rozwoju III sektora naszego województwa, by działać na rzecz silnego, mówiącego w kluczowych sprawach jednym głosem środowiska, wspólnie wspierającego rozwój społeczeństwa obywatelskiego w różnych wymiarach.

- ✧ **Powiązanie z innymi gremiami, instytucjami:** przedstawiciele Sejmiku NGO (jego członkowie lub osoby delegowane/rekomendowane przez to gremium) mogą i powinni brać udział w pracach gremiów takich jak Kujawsko-Pomorska RDPP, różne zespoły robocze i komisje tematyczne czy inne gremia. Doprecyzowania wymaga tryb pozyskiwania informacji o tworzeniu tego typu gremiów, tryb wyboru delegatów i sposób przedkładania Sejmikowi NGO sprawozdań i włączania jego członków do konsultacji i prac realizowanych przez delegata.
- ✧ **Komunikacja:** obszar komunikacji obejmuje dwa zakresy – komunikację wewnętrzną (w ramach Sejmiku NGO) oraz komunikację zewnętrzną (obejmującą zarówno wymiar komunikacji z organizacjami, których reprezentantami są członkowie Sejmiku NGO, jak i komunikacji z podmiotami zewnętrznymi – spoza III sektora – takimi jak samorząd, mieszkańcy itp.). Dotyczy to zarówno komunikacji nieformalnej (telefony, maile, grupy i fora internetowe, spotkania), jak i oficjalnej (walne zgromadzenia, pisma – w tym zasady odpowiadania na wpływającą korespondencję, strona internetowa itp.).
- ✧ **Monitoring i ewaluacja:** określając cele i zadania Sejmiku NGO warto pochylić się nad wskaźnikami, które pomogą w bieżącej weryfikacji skuteczności i efektywności tego gremium. Regularna ewaluacja (przeprowadzana we wcześniej zdefiniowany sposób) pozwoli na ustalenie, czy jakieś obszary pracy Sejmiku NGO wymagają korekty lub przedefiniowania.

Opracowanie: Karol Gutsze

Adamkowo, 10.12.2014r.
